

ملگري ملتونه

د امنیت شورا

۲۵۵ مه پریکړه لیک کال: (۲۰۱۵)

لاندې پریکړه د امنیت شورا د ۷۵۷۳ مې غونډې په اساس چې ۲۰۱۵ کال د ډسمبر په میاشت کې ترسره شوه رامنځ ته شوې ده.

امنیت شورا،

د میرمنو، سولې، او امنیت په برخه کې ۱۳۲۵ (۲۰۰۰)، ۱۸۲۰ (۲۰۰۸)، ۱۸۸۹ (۲۰۰۹)، ۱۹۶۰ (۲۰۱۰)، ۲۱۰۶ (۲۰۱۳)، ۲۱۲۲ (۲۰۱۳) او ۲۲۴۲ (۲۰۱۵) پریکړو یادول، او د دوی د مشر ټولې څرکندونې، د تروریزم سره د مقابله په اړه د ۲۱۷۸ (۲۰۱۴) او ۲۱۹۵ (۲۰۱۴) پریکړو او د دې د مشر ویناوی S/PRST/2015, 11 او د جنگ څخه وروسته او د سولې د راوستلو په اړه د دوی د مشر د څرکندونو او S/PRST/2015, 2 په یاد روارل.

د ملګري وګرو د خونديتوب په تړاو ۱۲۶۵ (۱۹۹۹) او ۱۸۹۴ (۲۰۰۹) پریکړو په پام کې نیول

د نړیوالې سولې او امنیت د تامین د منشور لاندې، د ملګرو ملتونو د منشور موخي او اصول، او د امنیت شورا اساسي مسولیتونه په پام کې نیول.

په یاد لرل چې په دغه پریکړه کې ځوان داسې تعریفیږي، چې عمر ونه یې د ۱۸ څخه تر ۲۹ کلونو پورې وي؛ خو دا هم باید په یاد وساتئ، چې د ځوانانو لپاره، د عمومي اسمبلې د پریکړو A/RES/50/81 او A/RES/56/117 په شمول، شاید په ملي او نړیواله کچه متغیر تعریفونه موجود وي.

ددې پیژندل چې د ځوانانو ننې نسل د بل هروخت په نسبت په نړۍ کې زیات دی او هغه هیوادونه چې وسلوالي شخړې په کې دی د نفوس ډیره برخه یې ځوانان تشکیلوي.

په دې اړه د اندیښنو څرګندول چې د ملګري وګرو ترمنځ ځوانان د مختلفو وسلوالو شخړو په واسطه د پام وړ متاثره دي لکه د مهاجرینو او داخلي بی ځای شوو په شکل، د ځوانانو نه لاس رسی تعلیم او اقتصادي فرصتونو ته؛ او دا په سولې او جوړجاړي باندې ډیر زیات تاثیر لري.

د سولې او امنیت د پرمختګ او برقرار ساتنې په برخه کې د ځوانانو د مثبتې همکارۍ پیژندل،

منل چې ځوانان د شخړو د مخنیوي او حل په برخه کې مهمه رول لري، او او د تداوم، مشارکت او د سولې د هڅو په بریالیتوب کې مهم رول لري.

درک کول چې ځوانان باید د پایداره صلحې په رامنځ ته کول کې فعاله ونډه واخلي، عدالت او روغې جوړې په برخه کې همکارۍ وکړي او همدارنګه د ځوانانو زیات نفوس چې د ټول نفوس یوه ځانګړې برخه تشکیلوي کولای شي چې هر اړخیزه پالیسو په موجودیت کې د یوې پایداره سولې او اقتصادي ثبات په رامنځ ته کولو کې همکاري وکړي،

درکول چې د افراطیت پرمختګ د تاوتریخوالي ترسره کولو او سخت دریځې په لوري، په ځانګړي ډول د ځوانانو ترمنځ ثبات او پرمختګ ګواښي، او ډیرکله د صلحې د رامنځ ته کولو کوښښونه له هدفه لرې او غټې شخړې رامنځ ته کوي، او د هغه حالتو او عواملو په اهمیت باندې تاکید کول کوم چې د ځوانانو ترمنځ تاوتریخوالي او افراطیت زیاتوي او بل اخره د تروریزم په رامنځ ته کیدو کې مرسته کوي،

د اندیښنو شریکول ددې په هکله چې په یو نړیواله ټولنه کې د تروریستانو او د هغوی د پلویانو په واسطه د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ خصوصاً انټرنیټ زیات استعمال ددې لپاره چې ځوانان د تروریستي کړنو د ترسره کولو لپاره تحریک او وګماری، او خپلې کړنې تمویل، پلان او منظمې کړي او همدا رنگه د غړو دولتونو پام دې ته راوړل چې په یو ځای باید بشر حقوقو، اساسي ازادۍ او د نړیوالو قوانینو ترچتر لاندې اړتیاو په نظر کې نیولو سره د تروریستانو لاس ټکنالوژۍ، مخابراتو او منابعو ته چې د تروریستي کړنو د ملاتړ او تحریک لپاره یې استعمالوي لڼد کړي،

د ځوانانو مثبت رول د سخت دريځې په راکمولو کې چې له امله ترهګري او شخړې زياتوي، اجتماعي اقتصادي پرمختګ ننگوي او سيمه ايز او نړيوال ته کوبن پېښوي.

په ياد لرل چې د ملګرو ملتونو سر منشي د داسې يو پلان په جوړولو کار کوي چې د سخت دريځې څخه دمخنوی لپاره، د ځوانانو برخه اخستنه، رهبري او ځواکمنول ټول پکې رانغاړل شوي وي او د ملګرو ملتونو د تګلارې او ځوابونو هسته تشکيلوي.

په ياد لرل چې د ځوانانو لپاره د عمل نړيوال پروګرام، رهنمايي قواعد د ځوانانو د سهم اخستنه د صلحې د رامنځ ته کولو په برخه کې، د ځوانانو، صلحې او امنيت په اړه د ۲۰۱۵ کال د اګست د مياشتې جرګه، د ځوان، صلحې او امنيت په اړه د عمان بيانیه، د شديد تاوتریخوالي پروړاندې د ۲۰۱۵ کال سپټمبر په مياشت کې د ځوانانو نړيوال ناسته، د شديد تاوتریخوالي د مخنوی او د صلحې د پرمختګ په اړه عملي اجنډا، د خپلې ونډې په اړه د يوداسي اساس رامنځ ته کولو منل کوم چې د ځوانانو ټول شموله برخه اخستنه او مثبتې همکاري د صلحې د رامنځ ته کولو باعث ګرځي که هغه د شخړو په وخت کې وي او يا هم د شخړو د ختميدو څخه ورسته،

د سولې په رامنځ ته کولو او ساتلو کې د ځوانانو د مشارکت په تړاو د ملي حکومت او منطقوي او نړيوالو سازمانانو د روانو فعاليتونو قدراني کول.

غړی دولتونه هڅول چې د شخړو د مخنيوی، اوږد مهاله ثبات او پياوړتيا د صلحې رامنځ ته کولو په برخه کې د ملګرو ملتونو تر عمومي تګلارې لاندې کار وکړي، او د اجتماعي، اقتصادي، سياسي، فرهنگي او مذهبي، او عدم زغم فکتورونه چې د ترهګري او زياتوي، واضح کړي.

ددې درکول چې د شخړو پر مهال او هم له شخړو څخه وروسته، د ځوانانو ساتنه او د صلحې په پروسه کې ددوی ونډه اخستنه دنړيوالې صلحې او امنيت په ساتنه کې ډيره زياته همکاري کولای شي، او دې ته قانع کول چې د جنګي شخړو په وخت کې د ځوانانو په ګډون دملکي وګڼو ساتنه دهرې جامع تګلارې يوه مهمه برخه وي کومه چې شخړي هواروي او صلح منځ ته راوړي،

دنړيوالې جرمی محکمې په تړاو د روم د قرارداد په پام کې نيول،

ګډون (برخه اخستنه):

۱. په غړو دولتونو غږ کول ترڅو د تصميم نيونې په برخه کې د ځوانانو ټوليز استازيتوب په محلي، ملي، منطقوي او بين المللي نهادونو په کچه زيات کړي، او داسې يو ميکانيزم رامنځ ته کړي ترڅو د زور، زياتي او افراطت په وړاندې مبارزه وکړي چې د تروريزم د کمولو لپاره ګټور وي. څومره چې مناسبه وي، يو ګډ ميکانيزم د ځوانانو د ګټور ګډون لپاره د سولې د پروسې او د شخړو د حل لپاره په پام کې ونيسي.

۲. په ټولو اړونده برخو غږ کوي چې د ځوانانو مشارکت او نظريات د سولې د موافقې د عملي کولو لپاره له پامه ونه غورځول شي. د ځوانانو نظريات او ګډون له پامه غورځول به په ټولو ټولنو کې د يو باثباته سولې د رامنځ ته کولو لپاره ډير مضر تمام شي، ځيني مشخصې برخې په دې ډول دي:

(الف) د ځوانانو ضرورتونه د بيرته راستنيدو او بيا مياشت کيدو په جريان کې او همدارنگه د بيا رغونې، ادغام او د جګړې وروسته د بيا رغونې په برخه کې په پام کې ونیول شي.

(ب) د جګړې د حل لپاره بايد د ځوانانو د نوښتونو او فعاليتونو ملاتړ وشي، او همدارنگه د سولې د تړون د ميکانيزم په عملي کولو کې بايد ځوانان دخپل شي.

(ج) د سولې په رامنځ ته کولو او جګړې د حل لپاره بايد د ځوانانو ملاتړ وشي.

۳. د امنيت شورا د ماموريت پر اهميت ټينګار کوي چې د ځوانانو اړوند انديښنو ته د محلي او نړيوالو ځوانانو د شوراګانو سره د مشورې له طريقه پاملرنه وشي.

ساتنه:

۴. د وسلوالو شخړو په ټولو اړخونو غږ کوي ترڅو په جدي ډول د هغو اړتیاوو سره سم چې د نړیوالو قوانینو له مخې پلي شوي د ځوانانو په شمول د ملګري وګړو د ساتنې او همدارنګه د هغه اړتیاوو کوم چې دوي ته د ۱۹۴۹م کال د جینوا د موافقې او د ۱۹۷۷م کال پروتوکول په اساس د منلو وړ دي غاړه کېږدي.

۵. د دې برسیره، په غږو دولتونو غږ کول چې د هغه اړتیاوو په اساس چې د مهاجرینو د حالت ۱۹۵۱م کال د تړون او د ۱۹۶۷ کال د پروتوکول په اساس دوي ته د منلو وړ دي غاړه کېږدي. همدارنګه د ۱۹۷۹م کال د بنځو په وړاندې هر ډول تاوتریخوالي تړون (۱۹۹۹م کال) چې د ناتوانه خلکو (معیوبینو) د حقوقو لپاره جوړ شوی دی ومنی.

۶. په غږو دولتونو غږ کول چې دخپلو اړوندو مسئولیتونو سره سم موافقه وکړي چې معافیت (له جزا څخه خلاصون) پای ته ورسوي، او هم دځوانانو په شمول دهغه مسئولو خلکو په وړاندې قانوني پلټنې وکړي چې دملګري وګړو په نسل وژنې، بشري ضد جنایتونو، جنګي او نورو ناوړه جرایمو مرتکب وي. د یادونې وړ ده چې د معافیت په وړاندې مبارزه د نړیوالو انډینینو تر ټولو جدي ستونزه ده، چې دنړیوالې جنابې محکمې لخوا دغه جرمونه تعقیب شي.

۷. دوسله والو شخړو په ټولو اړخونو غږ کول چې د جنسیت او د جنسیت په اساس د تاوتریخوالي څخه د ځوانانو په شمول دملګري وګړو د ساتنې لپاره اړین ګامونه پورته کړي.

۸. دا تائیدول چې د نړیوالو مربوطه قوانینو له مخې دځوانانو په شمول دټولو هغه اشخاصو بشري حقونو ته درناوی کول چې د دوي دواک په ساحه کې اوسېږي او هم دا تائیدول چې هر دولت د خپلو وګړو د نسل وژنې، جنګي جرایمو، قومي تصفيې او دانسانیت په وړاندې دجرمونو څخه د ساتنې مسولیت لري.

۹. غږي دولتونه هڅول چې دنړیوالو قوانینو مطابق دجنګ په جریان کې او هم د جنګ نه وروسته دځوانانو په شمول د ملګري وګړو دساتنې لپاره مشخص او لازم تدابیر ونیسي.

مخنیوی

۱۰. په غږو دولتونو غږ کول چې دفعالو او پېژندل شوو ځوانانو لپاره داسې سهولتونه او زمینه برابره کړي چې کافي ملاتړ ولري، دتاوتریخوالي دمخنیوي فعالیتونه عملي کړي او ټولنیز یووالی رامنځته کړي.

۱۱. د ځوانانو لپاره د مهمو پالیسیانو په جوړولو ټینګار کول چې د صلحي د رامنځته کولو لپاره له هڅو سره مرسته وکړي او په هغه کې ټولنیزه او اقتصادي پرمختیا، دسیميزي اقتصادي ودې لپاره د پروژو طرحه کول، د ځوانانو لپاره د کاري فرصتونو او مسلکي زده کړو برابرول، ددوي تعلیمي وده، کاروباري مهارت او دغنده سیاسي ګډون شامل دی.

۱۲. په غږو دولتونو غږ کول چې د صلحي لپاره دمناسبي او باکیفیټو زده کړو ملاتړ چې ځوانانو ته داسې توانمندي ورکړي چې وتوانیږي په ټولنیزو جوړښتونو او سیاسي پروسو کې رځنده ګډون وکړي.

۱۳. په غږو دولتونو غږ کول چې داسې یو میکانیزم جوړ کړي چې دصلحي کلټور، صبر او زغم، د مختلفو کلټورونو او مذاهېو تر منځ مذاکراتو ته پرمختګ ورکړي او هم ځوانان دتاوتریخوالي، تروریزم، پردي پالنې، دتبعیض مختلف ډولونه او داسې نور اعمال بڼه ونه ګڼي.

مشارکت

۱۴. په غږو دولتونو غږ کول چې دصلحي په هڅو کې د ځوانانو او نورو مربوطه ادارو، فنډونو، پروګرامونو څخه چې دشخړو په جریان کې او وروسته له شخړو څخه چې کوم حالت رامنځته کېږي، سیاسي، مالي، تخنیکي او لوژیستيکي ملاتړ وکړي. لکه دملګرو ملتونو دصلحي دامنځته کولو دملاتړ اداره، ملګرو ملتونو دصلحي دامنځته کولو فنډ، ملګرو ملتونو پرمختیایي پروګرام، ملګرو ملتونو دنفسو فنډ، ملګرو ملتونو دبنځو فنډ، دکډوالو لپاره دملګرو ملتونو دعالی کمیشنرۍ دفتر، دبشري حقونو لپاره دملګرو ملتونو عالی کمیشنري، دمخدره موادو او جرمونو په اړه د ملګرو ملتونو دفتر او نور مربوطه غږي چې په سیمیزه او نړیواله سطحه فعالیت کوي.

۱۵. د صلحي د رامنځ ته کولو کمیسیون لپاره په مهم اصولو ټینګار کول چې په کې هغه حالات او عوامل په نښه کېږي کوم چې د ځوانانو په منځ کې افراطیت او تاوتریخوالی خپروي چې له امله یې شاید تروریزم ته مخه کړي، نو ددې د مخنیوي لپاره باید ځوانان د شخړو په جریان او وروسته د شخړو څخه صلحي د رامنځ ته کولو په پروګرامونو کې شامل شي.

۱۶. غړي دولتونه هڅول چې د افراطیت، او د ټولو هغه مواردو په وړاندې چې ترهګری او افراطیت ته زمینه برابروي، په خپلو پالیسو او سټراټیژو کې سیمه ایزې ټولني، غړي دولتي فعالین، ځوانان، بنځي، مذهبي او کلتوري مخور او د مدني ټولنو اړوند غړي شامل کړي او په داسې میتودونو په ګډه کار وکړي، چې افراطیت ته وراوختونکو مخه ونیسي او ټولنیز وحدت او یوالی تامین کړي.

نجات ورکول او بېرته یوځای کول:

۱۷. هغوي چې د بي وسلې کولو، خلاصون، او له ټولني سره د بېرته یوځای کولو په پلان او پالیسو کار کوي، باید د جګړې له امله د اغیزمن شویو ځوانانو او متحدینو اړتیاوې په پام کې ونیسي. ځینې مشخصې برخې په دې ډول دي:

a. د شواهدو په بنیاد او د جنسیتي حساسیت په اساس د ځوانانو لپاره کاري فرصتونه، د کار هر اړخیزه پالیسيانې، د خصوصي سکتور سره په ګډه د ځوانانو د استخدام ملي پلان، او د ځوانانو له پامه غورځولو په مخنیوي کې د زده کړو او کاروبار د رول اهمیت،

b. د کار تشې د ډکولو او د یو سولیز چاپیریال د برابرولو لپاره د ځوانانو په ظرفیت لوړونې او مهارتونو سرمایه گذاري،

c. د ځوانانو د ګمارنې په موخه، د هغه سازمانونو ملاتړ چې ځوانان یې مشري کوي او سولې ته کار کوي

۱۸. د ملګرو ملتونو د ۴۱ مادې لاندې، چې د ځوانانو او وګړو د پرمختګ لپاره کوم اقدامات کېږي، د هغې ارزونه او احتمالي تاثیرات څیړل.

نور اقدامات:

۱۹. د جګړې پر مهال او له جګړې څخه وروسته د ځوانانو د اړتیاوو او ستونزو د موثرې همغږۍ په خاطر، د ملګرو ملتونو مربوط چارواکي، خاص استازي، د ملګرو ملتونو د منشي ځانګړي استازي په خاص ډول د ځوانانو لپاره د ملګرو ملتونو د منشي استازی، او د کډوالو ځوانانو لپاره خاص استازی رابلل.

۲۰. د ملګرو ملتونو د سرمنشي څخه غوښتنه کول، چې په سوله او د شخړو په حل کې د ځوانانو په مثبت نقش یو څیړونکی پلاوی وګماري، په سیمه ایزه، ملي، منطقوي او نړیواله سطحه د ځواب ویلو لپاره وړاندیزونه ورکړي او پایلې د ملګرو ملتونو د امنیت شورا او د غړو هیوادونو سره شریکي کړي.

۲۱. د ملګرو ملتونو د سرمنشي څخه غوښتنه کول، چې په خپل راپور کې ددې حل لارې د تطبیق لپاره په اخیستل شویو ګامونو وغږیږي او هم په وسله واله جګړه کې د ځوانانو په وضعیت، او د هغوي په همکارۍ، ګډون، خونديتوب، راګرځولو او ټولني سره بېرته یوځای کولو په تړاو په اقداماتو خبرې وکړي.

۲۲. د مسلې د څیړولو حق خوندي دی.